

Policija ni več skušala se polastiti begunke.

Odpeljalec so zaprli na glavni straži cel teden. Po tem so ga pa izpustili in s tem je bila vsa stvar končana. Klara je ostala pri njem; v učilišče je več niso zahtevali. To se je zgodilo dva meseca pred poljsko vstajo 1830. leta. Že prvo noč vstaje so ga bili vjeli vstaši in vso poljsko vstajo je preživel v ujetništvu Poljakov, toda ne sam, temveč vkupe s Klaro. Jaz sem že bil častnik in se dobro spominjam Aderhasa in lepe Klare, s katero se je vozil po vsej Poljski z voli, pa tudi s kravami. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Kako dolgo živijo ljudje? Izmed 1 milijona otrok, ki na svet pridejo, jih umrje že v prvem letu 150.000. V drugem letu jih umrje 53.000. Od 3. do 14. leta jih zmanjka 28.000, od 14. do 45. leta pa 500.000. Čez 60 let jih živi še 170.000 sivcev, čez 80 let pa jih je od celega milijona samo še 978 na svetu, po preteku 108 let pa živi samo še jeden. Poprčna človeška starost je 33 let. Ena četrtnina jih umrje pred 18. letom. Izmed 100 ljudij jih doživi le 6 šestdeseto leto.

Spomenik Pasteurov. V Parizu se je že osnoval odbor za napravo Pasteurovega spomenika. Vidi se, da so Parizani kaj nagli s postavljanjem spomenikov francoskim slavnim možem.

Lambroso obsojen. Trgovinsko sodišče v Rouenu je obsodilo italijanskega antropologa in pisatelja Cesara Lambrosa na 2500 frankov globe, ker je v neki svoji knjigi cele tabele in odstavke iz neke druge knjige priobčil, katere pa niti navedel ni.

Novice.

— Deželni glavarnik vojvodine Kranjske je cesar imenoval dež. poslanca g. Otona Detelo, njegovim namestnikom pa dež. poslanca g. Leona grofa Auersperga.

— Deželni zbor kranjski se snide jutri dne 28. dec. t. l. prvič v svoji novi dobi k zasedanju. Po slovesni sv. maši, ki bo ob 10. uri dopoldne v stolni cerkvi se odpravi zbor v prostorih starega strelišča.

— Štajerski deželni zbor in Slovenci Dne 22. dec. so se sešli v Mariboru slovenski deželni poslanci, da se posvetujejo glede zopetnega vstopa v deželni zbor. Sklenili so ednoglasno, da se jim pri sedanjih razmerah, ki vladajo v deželnem zboru ni mogoče v istega povrniti.

— Razdelitev obleke ubožnim učencem in učenkam tukajšnjih ljudskih šol vršila se je minolo nedeljo dne 22. dec. ob 11. uri dopoldne v telovadnici I. mestne deške šole v Poljskih ulicah. Lepo, za obdarovance preveselo slavnost so s svojim pohodom počastili tudi g. dež. predsednik baron Hein, gosp. stolni prošt dr. Klofutar, dež. poslanec in predsednik trgovske in obrtniške zbornice g. Ivan Perdan in več drugih dobrotnikov. Okrajni šolski nadzornik c. kr. prof. gosp. Fr. Levec je otvoril slavnost s primernim nagovorom do otrok. Predočujoč otrokom trud in krščansko ljubezen, iz katere jim je odbor gospodičinj, gospej in gospodov preskrbel gorko obleko, pozivljaj je otroke k hvaležnosti, katero najlepše izkažejo s tem, da pridno molijo za svoje dobrotnike, da se lepo vedejo in pridno uče, da postanejo enkrat pošteni možje in pridne gospodinje, v veselje in podporo svojim roditeljem. Zahvalil se je na to g. govornik najprisrčneje preča-

stitim dobrotnikom, ki so pripomogli do tako lepih in koristnih daril ubogim otrokom in še posebe zahvalil g. dež. predsednika in g. stolnega prošta za pohod slavnosti. Na to se je razdelila mej 211 revnih šolskih otrok raznovrstna obleka in pecivo. V imenu obdarovancev sta se zahvalila ena učenka in učenec. Nagovor g. stolnega prošta do otrok je končal lepo slavnost. Za ta lepa božična darila otrokom je potrebno nabral in poskrbel posebni odbor, kateremu načeluje gosp. ces. svetnik Iv. Murnik in v katerem so gospe prof. Julija Bartlova, Ivanka Premkova in dr. Tavčarjeva ter gosp. Roza Kleinova in Julija Premkova.

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** je v današnji seji podelila nastopnim onemoglim obrtnikom jubilejske ustanove po 25 gld.: Juriju Dachs-u, Jakobu Nagode-tu in Mihaelu Končar-ju iz Ljubljane, Janezu Vodniku iz Št. Vida nad Ljubljano, Janezu Dekleva iz Vipave, Gregorju Slabajna iz Kamnika, Mihaelu Jazbecu iz Novega mesta in Jakobu Tomincu iz Črnegavrha nad Idrijo.

— **Tržaška slovenska šola.** Kako postopa tržaško namestništvo proti Slovencem osvetljuje najbolje to, da je po zatrdilu „Edinosti“, ki je iz najboljšega vira to izvedela, naučno ministerstvo že rešilo rekurz zaradi slovenskih tržaških šol in rešitev poslalo tržaškemu namestništvu že prve dni meseca septembra, a namestništvo ni še do danes rekurentev o tej rešitvi obvestilo. O če bi se šlo za kako lahonsko zadevo, bi Rinaldini že drugače postopal.

— **Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaji** je meseca decembra t. l. prejelo razna darila od slovenskih rodoljubov na Dunaji in raznih krajev slovenske domovine. Darovali so na Dunaji: Vč. g. Alojzij Polak, provincijal in župnik vč. gg. oo. minoritov, 3 gld.; g. Jernej Andrejka, c. kr. ritmojster pri Nj. Veličanstva arsijski tel. gardi, 5 gld.; g. M. Žunkovič, c. in kr. nadporočnik in adjutant pešpolka št. 3 3 gld.; Alojzij Karba c. kr. poštni uradnik 3 gld.; Jož Kump, odv. konc. 3 gld.; Jos. Šavnik, c. kr. poštni uradnik, 1 gld.; vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan in ravnatelj v Avguštiniji, 3 gld.; gospod J. A. Kment, posestnik in tovarnar, 5 gld.; g. Jos. Bahovec, uradnik pri avstr. ogerski družbi drž. železnice, 3 gld.; gosp. dr. Jos. Jelenec, vzgojevalec, 5 gld.; Nevesekdo, 5 gld.; g. Jos. Ciperla, c. kr. nadporočnik v ev. i. t. d. 5 gld.; g. dr. Jos. vitez Sawinschegg, veleposestnik i. t. d. 3 gld.; g. dr. Fr. Ploj, tajnik v c. kr. finančnem ministerstvu, 6 gld.; g. dr. Ant. Primožič, c. kr. profesor, 6 gld.; g. dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik, 7 gld.; g. Fran. Svetič, vzgojevalec, 3 gld.; g. J. P. 8 gld.; g. Jos. Božič, c. kr. min. uradnik, nabral v veseli družbi 3 gld. 60 kr.; g. Jos. Solar, mag. uradnik, poslal mesečni prispevek slovenskih uradnikov v V. okraji dunajskem, 3 gld. 50 kr. Dalje so darovali: G. Fr. Pavlin pot. podvzetnik v Ljubljani, 5 gld.; č. g. A. Lanjšič kaplan v Poljčanah, 1 gld.; g. dr. F. Jurtela odvetnik, dež. poslanec itd. v Šmarji pri Celju, 5 gld.; g. Fr. Tomšič, dež. inženir v Pragi, 5 gld. Iskrena bodi hvala vsem gori imenovanim požrtvovalnim rodoljubom. Odbor prosi uljudno za daljna darila. Boda slovenskih velikošolcev je letos uprav nepopisljiva. Meseca oktobra je bilo 28, novembra 44, decembra 40 prosilcev. V teh treh mesecih je društvo razdelilo 446 gld. 50 kr. Vsem prosilcem pa niti vstreči ni moglo! — Darila za to prepotrebno društvo je pošiljati vč. g. dr. Fr. Sedeju, c. in kr. dvornemu kaplanu in ravnatelju v Avguštiniji, Dunaj, I. Augustinerstrasse 7.

— **Lokalni vlak Ljubljana-Trst.** Ravnateljstvo južne železnice je prošujam za uvedbo lokalnega vlaka, ki bi vozil iz Ljubljane v Trst in obratno v toliko ugodilo, da je obljubila s 1. majem 1896. uvesti lokalni vlak mej Št. Petrom in Ljubljano. Lokalni vlak, ki bi vozil do Trsta, bi ne ustrezal zahtevam in potrebam Trsta in okolice, vsled česar ravnateljstvo ne more uvesti takega vlaka.

— **Čudna strast.** Berolinska policija je prijela petnajstletnega dečka, ki je po ulicah pol odrašenim deklicam odstrigoval kite. V njegovem stanovanju so našli cel kup kit. Rekel je, da to dela zaradi tega, ker strašno rad gladi ženske lase.

— **Oropana pošta.** Dne 19. t. m. zjutraj so tatovi na potu od kolodvora do glavne pošte v Belemgradu odprli poštne vozu s ponarejenim ključem predal in izvlekli poštne pošiljatve. Voznik in konduktor sta še le pozneje zapazila, da je voz okraden.

— **Otrovanje v policijski sobi.** Dne 19. t. m. je na Dunaji neka ženska nakupila več rečij v prodajalnici in plačala s desetakom. Prodajalničar je spoznal, da je ponarejen. Tekel je za žensko in pokazal jo policiji. Ko so jo prijeli policijsti, je priskočil neki mož in jo hotel iztrgati policiji. Tudi njega so prijeli. Pri policiji sta se oba nakrat ukupe zgrudila. Ona je bila mrtva, njega so pa še živega odpeljali v bolnico. Sodi se, da sta imela cijankali pri sebi in se zastrupila.

— **Preiskava v igralnicah.** V 20 igralnicah v Bruselji je bila preiskava dne 18. t. m. na povelje generalnega državnega pravdnika. Vrata so zaprli, konfiscirali denar, ki je bil na mizah in igralce so odpustili, ko so bili spisani zapisniki. Hazardne igre v Bruselji in okolici so se bile tako razširile, da je bila policija prisiljena kaj storiti.

— **Novi bolgarski dostojanstvenik.** Princ Ferdinand je imenoval svojega brata princa Feliksa za bolgarskega generalnega lajtnanta á suite polka bolgarske konjice št. 1. Do sedaj v Bolgariji ni bilo generalnih lajtnantov.

— **Ropni umor pri Šopronju.** Blizu Šopronja na Ogerskem je umorjen neki Štefan Julašič, ko se je vozil s sejma domn. To je v kratkem drugi umor v tem kraju.

— **Razpok v praški porodilnici.** V praški porodilnici se je razletel velik parni kotel. Jednega kurjača je ubilo. Vso kurilnico je razdejalo. V zavodu samem je bil mej porodicami silen strah.

— **Podrt zid.** Na Reki se je bil podrl zid nekega novega poslopja in je bilo ubilo pet delavcev. Preiskovali so, kaj je temu povod in našli so spodaj 40 počrnjenih opek in majhen kanal. Iz tega je bilo jasno, da je zid razstreljen z dinamitom. Zaprli so nekega odpuščenega polirja, kateri je pretil, da se bode maščeval.

— **Ekspedicija na ladiji.** Dne 15. t. m. razletela se je nemška ladija „Athene“ pri Capillayu. 14 pomorščakov s kapitanom vred je bilo ubitih, 6 se jih je rešilo.

— **Povodenj v Berolinu.** V Berolinu je počila jedna velika cev vodovoda in je vsled tega po nekaterih ulicah nastala povodenj. Ljudje, ki bivajo v kletih, so si komaj rešili življenje. Mnogo blaga v kletih se je vsled vode spridilo. Jedno hišo je tako poškodovalo, da so morali ljudje iz nje, ker se je bilo bati, da se podere. Ognjegasci so trombali vodo iz kletij.

— **Kapucinski samostan je pogorel** predzadnjo soboto v Sarnem v Švici. Pogorela je tudi cerkev, a se je iz nje mnogo stvari rešilo. Škode je 150 000 frankov, ki se bode večinoma z zavarovanjem pokrila.

— **Divji mrjasec** je raztrgal v gozdu Šando na Češkem nekega dečka. Mrjasec je bil stogoten, ker ga je bil gozdar obstrelil. Na to se je mrjasec zaletel v več drvarjev in gotovo bi bil katerega razmesaril, da ni gozdar prišel in ga ustrelil.

— **Zaprli so** v Dragomiru na Hrvatskem železniškega čuvaja Falijanovića, cigana Komačevića in nekega Mavrovića, ker so na sumu, da so umorili in oropali ženo železniškega čuvaja Jožefa Pižmagd. Hudodelstvo so bili izvršili v noči od 17. na 18. septembra. Oropali so bili za 128 gld. 5 kr. raznih denarjev, mej drugim več turških lir, katere je bila umorjenka dobila od svojega sina, v Solunu. Stvar se je iz-

vedela, ko je Mavrović turško liro menjal v Zagrebu in ni mogel dati pojasnil, od kod jih ima. Ko so njega zaprli, je pa izdal še druge sokrivce.

— **Kelhov tat.** V Zagrebu so zaprli nekega Pavlovića, ki je v neki cerkvi ukradel kelih, ga razbil, dele pa prodal nekemu zlatarju in urarju. Urar in zlatar sta ga ovdala policiji. Pavlović je dalje časa služil v Vranji v Srbiji pri policiji in je sedaj znan tat.

— **Okraden agent.** Dne 13. t. m. se je peljal neki agent iz Siska v Petrinjo. Z voza mu je padel kovček, v katerem so bili vzorčni čevlji. Drugi dan so našli prazni kovček ki je plaval po vodi. Tatovi so ga bili izpraznili. Agent ima mnogo škode, tatovom pa ne bode dosti pomagano, ker so vsi čevlji na levo nogo.

— **Zgoreli otrok.** V Lovrani pri Reki je neki kmet na svojem polji nanosil vkupe mnogo suhljade iz vej in zakuril. Okrog ognja se je zbralo več otrok. Kmet je o tem moral oditi, otroci so pa ostali okrog ugasujočega ognja. Neka petletna deklica je vrgla še vejo na ogenj, a je pri tem se prevrnila in pala na ogenj. Na klic otrok so ljudje prihiteli na pomoč, a bilo je že prepozno. V pol uri je otrok umrl.

— **Zmrznil je.** V Sovodni v teharski občini na Štajerskem našli so na cesti mrtvega celjskega kiparskega pomočnika N. Pečija. Dne 13. t. m. so ga videli pijanega na teharski cesti in je v hladni noči zmrznil.

— **Mož s sedmimi ženskami.** Kazensko sodišče v Londonu je obsodilo v sedemletno ječo zaradi mnogoženstva trgovskega potovalca Henrika Cadmona, ki se je oženil s sedmimi ženskami, ki so vse živele. Iz svojih zakonov ima 22 otrok.

— **V vodnjaku zasut.** V Oberdöblingu pri Dunaji je zasulo dva delavca pri kopanju vodnjaka. Čez 50 ur so jednega še izvlekli živega, drugi se je pa zadušil. Bili bi oba živa dobili, da se ni bila zemlja na novo udrla, ko so že bili blizu njiju dokopali.

— **Umorjen hranilnični uradnik.** V Wettinu pri Mersenburgu našli so mrtvega hranilničnega uradnika Böttcherja. Blagajnična soba je bila odprta in blagajnica oropana.

— **Pomorščake zaprli.** V Benetkah je policija prijela več pomorščakov angleške trgovske ladije „Menoch“, ker so se uprli kapitanu. Kaj se ž njimi zgodi, odločijo angleška oblastva.

— **Zgodaj začne žgati, kar misli kropiva ostati.** 15letni Janez Jakopovič je v Zagrebu svojemu očmu ukradl 36 gld. in jo potegnil z nekaterimi postopači na Reko. Ondu so ga prijeli.

— **Ukraden kostanj.** Na Dunaji je te dni na neki cesti neki mož kostanj pekel in prodajal. Pride k njemu neki mlad lepo oblečen fant in hoče imeti za deset krajcerjev kostanja. Fant vzame kostanj in zbeži, ne da bi plačal, prodajalec za njim. V tem pa priskoči drugi malopridaš, napolni si žepe s kostanjem. Ko se mož vrne, vidi prazno peč, jame jokati. Usmiljeni ljudje so mu zložili toliko, kolikor je bilo vredno blago.

— **Trgovec z dekleti.** Policijsko oblastvo v Genui je sporočilo budimpeštanski policiji, da je zloglasni trgovec z dekleti Lazar Schwarz s svojim agentom na poti na Ogersko da nakupi deklet za Aleksandrijo in Kajiro. Schwarz ima več zvez na Ogerskem. Schwarz je 45 let star, ima črne lase, sive oči, na nosu dve rudeči piki, črne brke, krive noge in govori španjščino, nemščino, portugaljščino, italijanščino, ruščino, grščino, turščino, arabščino, perzijsčino in suahelščino. Mož si pa prideva še več imen in sicer: Gersan Bauon, Izreal Margorvič, Josip Katz, Žigo Reichl, Juršil Steigmiann, Makso Schön, Moric Seiler, Willfor Woif, Karol Rock, Mojzes Schuldreich, Fibel Majorovič, Izidar Ring, Moric Kaiser in Ibrahim Efendi.

— **Velika tatvina.** Markiju Rodriguezu de Costa v Bologni, je iz železne blagajnice ukradenih 89.000 lir v gotovini in za 150.000 lir vrednostnih papirjev. Blagajnico je prepililo več tatov.

— **Vihar.** Dne 14. t. m. zjutraj zgodaj je v Zagrebu razsajal hud vihar s snegom. Pobil je več oken in potrgal mnogo tabel iznad prodajalnic. S streh je letela opeka. Brzobjavna zveza z Dunajem in Budimpešto je vihar pretrgal. Zunaj mesta je bilo mnogo brzobjavnih kolov podrlo. V zagrebški okolici je vihar podrl več dreves, poškodoval več kmetijskih hiš. Pri Zrinjskega vojašnici je vihar podrl neki zid.

— **Ponarejanje turških srečk.** V Krakovu so zaprli več židov zaradi ponarejanja turških srečk.

— **Nesreča v premogovniku.** V Dungananu na Irskem je udrila voda v premogovnik in je šest delavcev utonilo.

— **Odnesei milijonje.** Neki ameriški list je izračunal, da so 161 milijonov dolarjev odnesle iz Amerike kot svojo doto hčere ameriških milijonarjev, ki so se poslednjih 25 let poročile z evropskimi grofi in knezi.

— **Štrajk policajev.** V Košicah je te dni bilo več policajev pred sodiščem, ker so bili napravili štrajk. Policijski načelnik Ragosso je obsojen zaradi rušenja službene dolžnosti v dveletno ječo, 28 policajstov pa v jeden- do štirimesečni zapor.

— **Vihar in potres.** V švicarski občini Gutlemen je dne 12. t. m. bil grozen vihar in ob enem potres. Hudo je poškodovalo 45 hiš in 40 družih poslopij. Nekaterim hišam je vihar odnesel strehe. Močna drevesa je vihar podiral. Brzobjavne drogove je vihar raznašal kot klinčke. Več oken je pobilo. Lep občinski gozd je vihar popolnoma uničil.

— **Strašen razpok.** V hiši prodajalca orožja v Artonu v Belgiji je nastala grozna eksplozija. Gospodar in trije kupovalci so bili ranjeni. Pokajoče patrone napravile so mnogo škode in užgale hišo.

— **Vihar in sneg v Ameriki.** Tako zgodnje zime kakor je letošnja se niti v Grand Havenu najstarejši ljudje ne spominjajo. Dne 26. novembra je bil hud vihar s snegom, kateri je zapal na nekaterih mestih po 6 čevljev visoko. Brzobjavni drogovci so na daleč okrog Niagare od viharja polomljeni. Velika kolnica za vozove Erie železnice je popolnoma podrt, velika škoda je na drevju in slabeje stavljenih hišah. Vihar je razsajal po vsem Wood County. Ceste so nasute s podrtinami odnesenih streh in prekopicenih dimnikov. Škoda na poljih, kjer pridobivajo olje je velikanska. Kmetje poročajo, da jim je mnogo živine ubite. V Čikagu je 25. novembra opoldne je bil velik vihar, sneg, toča in dež je padal. Žice električnih železnic so se pretrgale ob polunoči in ves promet je obstal. Vlaki vseh črt so se zelo zakasneli, z nobeno ladijo se niso upali ne razburkano jezero. Nad sto čevljev tira Buffalo Creek železnice proti zapadu in nad dve sto čevljev tira proti iztoku je jezero odpljulo. Na Erie železnici je blizu 600 čevljev tira porušenega. Železnični vozovi, kateri so stali na tiru so bili uprav igrača viharju.

Današnji številki je priložena podobica Kathreiner-Kneippove sladne kave z zanimivo povestjo na drugi strani.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 14. dec. 1895. Pšenica gld. 8.— kr., rž gld. 7.50 kr., ječmen gld. 6.50 kr., oves gld. 7.— kr., ajda gld. 7.50 kr., proso gld. 6.50 kr., turšica gld. 5.50 kr., leča gld. 12.— kr., grah gld. 10.— kr., fižol gld. 12.— kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Loterijske srečke.

V Lincu dne 21. dec. t. l.: 1, 9, 45, 75, 55.

V Trstu dne 21. dec. t. l.: 59, 50, 43, 20, 77.

V Pragi dne 25. dec. t. l.: 21, 19, 2, 57, 42.

Svoji k svojim!

Kolesarji pozor!

Najnovejša pnevmatična kolesa s zvonci, svetilnicami, zračnimi pihalkami in z vsemi pripravami, prodajo se zdaj po 110 in 120 gld.*) komad pri dobro znani in poštenu domači tvrdki:

JAKOB ŠTRUKELJ

zaloga koles. (4)

TRST trg velike vojašnice TRST

Jamči se za vsako kolo 1 leto. Omenjenih koles ni primerjati onim, katere ponujajo v časnikih dvomljive tovarne in tvrdke po nizkih cenah, temveč ta so zelo močna, lepa, lahka in trpežna. Na zahtevanje pošlje se fotografijo dotičnega kolesa.

To priložnost naj porabijo sedaj tudi oni, ki bi se radi naučili voziti. Vsakemu kolesu dodá se tiskan navod, kako je je treba rabiti in v redu držati, kako se rabi orodje in kako se vsakdo sam lahko nauči voziti v malo dneh in brez nevarnosti.

V tej veliki zalogi prodajajo se tudi rabljena pnevmatična kolesa s zvonci, svetilnicami, pihalkami in z vsem potrebnim orodjem po 70, 80 in 90 gld. komad.

Stara kolesa s trdim kavčukom, pripravna za začetnike, prodajajo se po 30, 40 in 50 gld. komad. — Vsa zgoraj omenjena kolesa prodajajo se jedino le proti gotovemu plačilu.

Naročbe se točno izvršujejo na vse kraje, voznine proste.

Pisma, naročbe in brzobjavke naj se adresirajo na pisarno:

Jakob Štrukelj, Sv. Ivan, št. 624, pri Trstu.

Kolesarji pozor!

*) Znižale so se cene kolesom, radi novih in velikih pogodb s tovarnami in tudi radi množine koles, nahajajočih se v zalogi, katera se zdaj radovaljno oddado po tako nizkih cenah.

Ravnokar je izšla v zalogi J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani

Velika in Mala

PRATIKA

za prestopno leto

1896.

Samo tista je prava J. Blasnikova „Pratika“, ki ima na prvi strani podobo sv. Jožefa, kot uradno potrjeno varstveno znamko.